

TERMÍN: 19.11.2019

NÁZOV MATERIÁLU: Zavedenie metodiky vybraných vplyvov regulácie (RIA)

TYP VÝSTUPU¹: Analýza

AUTOR(I): Maroš Cuník

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: Analytický útvar MO SR

RECENZNÝ FORMÁT²: 1

RECENZENT: meno, priezvisko, Simona Rudavská, MPSVR SR

PRIPOMIENKY:

Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky ³	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou ⁴
Str. 5	Materiál naznačuje, že problémom pri tvorbe doložiek je meškanie plnenia akčného plánu RIA 2020. (metodické usmernenia k vypracovávaniu ex-post analýz materiálov ako aj k organizovaniu konzultácií s dotknutými subjektami, k dispozícii nie sú ani školenia pre tvorcov doložiek RIA).	Bude potrebná aktualizácia materiálu nadväznosti na prijaté dokumenty v rámci akčného plánu RIA 2020.	Nekceptovaná – pripomienku berieme na vedomie ako inšpiráciu pre budúcu prácu k tejto téme v rámci rezortu obrany
Str. 5	Z RIA 2020 vyplýva tiež úloha - Vypracovať metodické pokyny spresňujúce postupy a procesy súvisiace s posudzovaním vplyvov (napr. výkladové stanoviská, často kladené otázky), ktorá sa týka súčasného povinného ex-ante hodnotenia (kedže ex-post hodnotenie sa zatial neuplatňuje). Niektoré výkladové stanoviská sú uvedené na webstránke MH SR (informácie k Jednotnej metodike na posudzovanie vybraných vplyvov). Prinosom tohto materiálu by podľa mňa (napr. v prípade jeho	Z dôvodu, aby mali spracovatelia výkladových stanovísk spätnú väzbu – či sú dostačujúce, zrozumiteľné.	Nekceptovaná – Otázkou vhodnosti niektorých pomocných materiálov pre tvorbu doložiek sme sa v práci nezaobrali. Pripomienku berieme ako zaujímavý podnet na preskúmanie do budúcnosti

¹ Podľa parametrov analytických výstupov opísaných v materiáli Recenzný postup.² Podľa materiálu Recenzný postup.³ Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či grammatické opravy).⁴ Pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie/ pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.

	budúcej aktualizácie) v tejto súvislosti bolo, ak by jeho tvorcovia zhodnotili, či tieto stanoviská (ktoré by mali byť postupne dopĺňané v nadväznosti na plnenie ďalších úloh z akčného plánu RIA 2020 aj postačujú a čo chýba tvorcom doložiek v ich rezorte ako nevysvetlené v týchto výkladoch.		
Str. 8, graf 2 a str. 9, prvý odsek, predposledná veta	Aktuálne účinná šablóna doložky vybraných vplyvov podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov https://www.mhsr.sk/podnikatelske-prostredie/jednotna-metodika/dokumenty je v bode 9. bez riadku vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, tieto vplyvy nie sú súčasťou Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov.	Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu neboli vládou SR schvaľované ako súčasť Jednotnej metodiky, nie sú preto ani súčasťou šablóny doložky vybraných vplyvov podľa jednotnej metodiky a teda nemajú byť ani súčasťou príslušnej šablóny doložky vybraných vplyvov uplatňovanej na Slov-lexe. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky aj napriek výzve gestora doložky vybraných vplyvov Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky doposiaľ nezosúladilo šablónu doložky vybraných vplyvov na portáli Slov-lex so správnou šablónou platnou podľa jednotnej metodiky. Na hodnotenie a posudzovanie vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu sa nevzťahuje ani proces podľa jednotnej metodiky (napr. predbežné pripomienkové konanie, záverečné posúdenie vybraných vplyvov). Uvedené vyplýva nielen z Jednotnej metodiky, ale aj zo zmien a doplnení Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky schválených vládou Slovenskej republiky dňa 29. 5. 2019, podľa ktorých predkladateľ zhodnotí (okrem vybraných vplyvov podľa Jednotnej metodiky) aj vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu podľa § 7 ods. 3 písm. b) a ods. 4 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 217/2018 Z. z. a toto hodnotenie uvedie vo všeobecnej časti dôvodovej správy (hodnotenie vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu sa netýka nelegislatívnych materiálov).	Čiastočne akceptovaná – Z grafu bola vypustená položka vplyvy na manželstvo a rodinu. Text bol preformulovaný tak, aby z neho jasne vyplývalo, že posudzovanie vplyvov na manželstvo a rodinu vyšlo z poslaneckého návrhu, a nie je súčasť JM.

Str. 8, Graf 3	Do grafu <i>Zoznam hlavných obsahových požiadaviek doložky vybraných vplyvov</i> zapracovať aj jej bod 7 týkajúci sa transpozície práva EÚ.	Transpozícia práva EÚ je jedným zo zásadných bodov doložky vybraných vplyvov a je potrebné ho tu uviesť (aj keď sa netýka všetkých návrhov materiálov). Naopak, bod týkajúci sa preskúmania účelnosti je ustanovený ako nepovinný a tiež bod 10. Poznámky, čo vyplýva z jeho charakteru. Ostatné body doložky sú povinné a absencia informácií v nich sa považuje za obsahový nedostatok.	Neakceptovaná – Vzhľadom na to, že obrana je len v minimálnom rozsahu regulovaná právom EÚ, k potrebe transponovať nedošlo ani v jedinom sledovanom prípade. Preto sme ho vypustili aj z grafu 3, pretože pre rezort obrany je táto obsahová požiadavka nepotrebná. Graf je zároveň vlastné spracovanie, preto sú do neho zaradené hlavné požiadavky podľa subjektívneho hodnotenia autora.
Str. 10	V materiáli je uvedené, že súčasné programové vyhlásenie vlády hovorí o zavedení mechanizmu posudzovania účinkov legislatívnych i nelegislatívnych úprav. Tento text je potrebné upraviť.	Aktuálne programové vyhlásenie vlády SR však (na str. 55) uvádza, že sa budú aktuálne vybrané vplyvy dôsledne posudzovať pri predkladaných návrhoch právnych predpisov a návrhoch právnych aktov EÚ a pri návrhoch zákonov sa zavedie protikorupčná doložka.	Akceptovaná – formulácia zmenená tak, aby vernejšie odpovedala zneniu v PVV
Str. 12, box č. 3	Uvedenie niektorých technických pripomienok.	Určenie cieľového stavu je dôležité aj pre budúce hodnotenie opatrenia ex-post	Akceptovaná – doplnené explicitne
Str. 12, box č. 3	Úprava formulácií týkajúcich sa preskúmania účelnosti.	Okrem uvedeného je dôležité v tomto bode uviesť, že sa vypĺňa najmä v prípade, že preskúmanie účelnosť vyplýva už z navrhovaného uznesenia vlády SR – to znamená, že sa napr. predkladá nejaká stratégia a zároveň sa predkladateľ zavázuje vláde predložiť správu o jej plnení. V tomto bode sa môže uviesť aj interné preskúmanie účelnosti na rezorte, jeho forma a iné skutočnosti súvisiace s preskúmaním účelnosti.	Neakceptovaná – Nepovažujem za dôležité túto poznámku rozširovať. Preskúmanie účelnosti opatrenia by malo byť normálnou súčasťou posudzovania efektivity opatrení, ktoré zavádzame.

			Nemalo by teda k nemu dochádzať len preto, že si tak povieme, ale táto činnosť by mala byť automatická, aby sme vedeli, k čomu sme vlastne dospeli, a mohli skutočný stav porovnať s tým, čo sme si definovali v časti „Ciele a výsledný stav“.
Str.14	<p>Nepovažujem za správne akokoľvek zužovať povinnosti a zodpovednosť tvorcov samotného opatrenia (ktoré je súčasťou predkladaného materiálu, či už legislatívneho alebo nelegislatívneho charakteru) v súvislosti hodnotením jeho vplyvov.</p> <p>Táto pripomienka súvisí s nasledovným znením materiálu:</p> <p>„Bežnou praxou v štátnej správe je, že doložku vybraných vplyvov vypracúva tá istá osoba, ktorá je zodpovedná aj za vlastný materiál opatrenia. Vzhľadom na fakt, že na ministerstvách sa vytvára veľké množstvo rôznych materiálov naprieč ich organizačnými zložkami, za tvorbu doložiek tak zodpovedá vysoký počet ľudí. Skúsenosti s tvorbou doložiek sa teda nekumulujú u skupiny špecialistov na proces posudzovania vplyvov, ale rozdeľujú sa medzi množstvo rôznych zamestnancov. Navyše, samotná znalosť v konkrétnom odbore automaticky neznamená, že tvorca materiálu je schopný adekvátnie posúdiť vplyvy materiálu na rôzne oblasti.“.</p>	<p>Jednotná metodika zaviedla princíp, že za vypracovanie a doložku je zodpovedný predkladateľ, teda aj za jej kvalitu (preto sa proces nezastavuje pri nesúhlasnom stanovisku komisie). Tento princíp je dôležitý aj vo vnútri rezortu. Tvorca opatrenia musí poznať jeho vplyvy a vedieť ich zhodnotiť. Nevylučuje sa (naopak) je prínosná a veľká aj nevyhnutá pomoc a spolupráca analytických útvarov pri jej tvorbe (ale, to znamená, že by mali byť aj pri formulovaní opatrenia, ktoré sa hodnotí), avšak nepovažujem za správne akokoľvek zužovať povinnosti a zodpovednosť tvorcov samotného opatrenia v súvislosti hodnotením jeho vplyvov.</p>	<p>Neakceptovaná – Odsek vychádza z akademickej literatúry. To, že sme si na Slovensku nastavili systém kde jeden človek zodpovedá aj za materiál aj za doložku nijako nevylučuje fakt, že adekvátnie rozpoznať jeho vplyvy môže byť pre jedinca náročné. Našim zámerom je, aby sa nad vplyvmi možno zamýšľali viacerí, nielen tvorca, ktorý často premýšľa v intencích svojho okruhu práce.</p>
Str. 21	Upraviť formuláciu prvej vety v poslednom odseku.	Preskúmanie účelnosti je nepovinný bod, čo je vyznačené priamo v tlačive doložky	Čiastočne akceptovaná –

		vybraných vplyvov, preto je potrebné to zohľadniť pri tomto hodnotení (aj keď treba oceniť, ak predkladatelia nebudú tento bod opomínať).	informácia o fakultatívnosti tejto požiadavky bola zapracovaná do poznámky pod čiarou
Str. 22	Upraviť formuláciu „V prípade, že ministerstvo nevidí vážny dôvod na vypracovanie doložiek pri takýchto materiáloch, môže sa pokúsiť o iniciovanie zmeny jednotnej metodiky“	Jednotná metodika ponúka v prípade vážnych dôvodov dostatočné výnimky: vláda môže rozhodnúť o nepoužití jednotnej metodiky pri danom materiáli (čo bude zohľadnené v jeho navrhovanom uznesení) a riadne zdôvodnené v predkladacej správe (to znamená, že vláda s daným materiálom schválí nielen tento materiál ale aj to, že sa pri ňom neuplatňuje jednotná metodika); ďalej sa postup podľa jednotnej metodiky nevzťahuje na materiáli v režime skráteného legislatívneho konania, výnimku z postupu môže udeliť komisia pri skrátenom pripomienkovom konaní. Je dôležité dbať, ak nie je možné dodržať jednotnú metodiku, na riadnom uplatňovaní týchto výnimiek a materiál tak nebude predkladaný na vládu s nedodržanou jednotnou metodikou.	Akceptovaná – veta bola preformulovaná tak, že explicitne poukazuje na fakt, že vláda môže rozhodnúť o predložení materiálu bez doložky

CELKOVÉ HODNOTENIE: Celkovo predkladaný materiál hodnotím ako prínosný a plní stanovený hlavný cieľ – ktorým je zlepšenie kvality hodnotenia vplyvov materiálov MO SR . Zároveň materiál považujem za inšpiratívny nielen pre ostatné rezorty, ale aj pre Stálu pracovnú komisiu LRV SR na posudzovanie vybraných vplyvov pri MH SR a tiež pre jej Sekretariát, ktorý plní úlohy spojené s vyhodnocovaním kvality procesov a postupov podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov.

SCHVÁLIŤ⁵:

odporúčam

neodporúčam

podpis recenzenta

Súhlasím* s uvedením svojho mena ako mena recenzenta v recenzovanej publikácii:

ÁNO

NIE

Súhlasím* so zverejnením tohto pripomienkovacieho hárka:

ÁNO

NIE

⁵ Hodiace sa označte križíkom.